

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U102226

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Климович Олена Сергіївна

2. Klymovych Olena Sergiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 02.00.01

Назва наукової спеціальності: Неорганічна хімія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 09-12-2020

Спеціальність за освітою: Хімія

Місце роботи здобувача: ВОЛИНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР МВС УКРАЇНИ

Код за ЄДРПОУ: 25574908

Місцезнаходження: вул. Винниченка, 43, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.051.10

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 31.17.15

Тема дисертації:

1. Фазові рівноваги та склоутворення у системах $\text{Cu}(\text{Ag})_2\text{Se} - \text{Ge}(\text{Sn})\text{Se}_2 - \text{As}_2\text{Se}_3$
2. Phase equilibria and glass formation in the $\text{Cu}(\text{Ag})_2\text{Se} - \text{Ge}(\text{Sn})\text{Se}_2 - \text{As}_2\text{Se}_3$ systems

Реферат:

1. У дисертаційній роботі вивчались фазові рівноваги, кристалічна структура проміжних фаз, склоутворення та властивості скла в системах $\text{Cu}(\text{Ag})_2\text{Se} - \text{Ge}(\text{Sn})\text{Se}_2 - \text{As}_2\text{Se}_3$ за допомогою методів диференційного термічного, рентгенофазового, рентгеноструктурного та мікроструктурного аналізів, вимірювання мікротвердості, спектрів поглинання та сигналу ГТГ. Вперше за отриманими результатами побудовано 4 ізотермічні перерізи систем $\text{Cu}(\text{Ag})_2\text{Se} - \text{Ge}(\text{Sn})\text{Se}_2 - \text{As}_2\text{Se}_3$ при 513 К, 6 діаграм стану та 11 політермічних перерізів систем $\text{Cu}(\text{Ag})_2\text{Se} - \text{Ge}(\text{Sn})\text{Se}_2 - \text{As}_2\text{Se}_3$, проекції поверхонь ліквідусу 3 систем $\text{Cu}(\text{Ag})_2\text{Se} - \text{Ge}(\text{Sn})\text{Se}_2 - \text{As}_2\text{Se}_3$ на концентраційний трикутник, уточнено діаграму стану системи $\text{Ag}_2\text{Se} - \text{As}_2\text{Se}_3$. Вперше визначені області первинної кристалізації фаз, типи і координати нон- і моноваріантних рівноваг. Вперше встановлено існування тетрарної сполуки $\text{Ag}_2\text{SnAs}_6\text{Se}_{12}$ та досліджено кристалічну структуру сполук AgAs_3Se_5 і

Ag₂SnAs₆Se₁₂ методом порошку. AgAs₃Se₅ кристалізується в пр. гр. R m, власний структурний тип, a = 0,38195(1) нм, c = 5,0082(2) нм, Ag₂SnAs₆Se₁₂ – в пр. гр. R m, власний структурний тип, a = 0,38124(2) нм, c = 3,9733(3) нм. Вперше встановлені області склоутворення в системах Cu₂Se – Ge(Sn)Se₂ – As₂Se₃ та Ag₂Se – SnSe₂ – As₂Se₃ при загартуванні від 1073 K та визначені характеристичні температури отриманих стеклол; досліджені оптичні властивості (спектральний розподіл коефіцієнта поглинання, температурна залежність коефіцієнта поглинання) та нелінійно-оптичні властивості стеклол (температурна залежність генерації третьої гармоніки (ГТГ)) системи Cu₂Se – GeSe₂ – As₂Se₃. На основі експериментальних даних визначено особливості взаємодії компонентів та особливості склоутворення у досліджених системах Cu(Ag)₂Se – Ge(Sn)Se₂ – As₂Se₃ та споріднених, а також висвітлено особливості кристалічної структури досліджених сполук.

2. In the dissertation work the phase equilibria, crystal structure of intermediate phases, glass formation and properties of glass in Cu(Ag)₂Se – Ge(Sn)Se₂ – As₂Se₃ systems were studied by means of methods of differential-thermal, X-ray phase, X-ray structural and microstructural analysis, measurement of microhardness, absorption spectra and THG signal. The original results of the work are 4 isothermal sections of the Cu(Ag)₂Se – Ge(Sn)Se₂ – As₂Se₃ systems at 513 K, 6 phase diagrams and 11 vertical sections of the Cu(Ag)₂Se – Ge(Sn)Se₂ – As₂Se₃ systems, 3 liquidus surface projections of the Cu(Ag)₂Se – Ge(Sn)Se₂ – As₂Se₃ systems onto the concentration triangle, re-investigated phase diagram of the Ag₂Se – As₂Se₃ system. Fields of the primary crystallization of phases, types and coordinates of mono- and invariant equilibria were determined for the first time. For the first time, the existence of a new quaternary compound Ag₂SnAs₆Se₁₂ and the crystal structure of the AgAs₃Se₅ i Ag₂SnAs₆Se₁₂ compounds was investigated using X-ray powder method. AgAs₃Se₅ crystallizes in S. G. R m, the structure type of its own, a = 0.38195(1) nm, c = 5.0082(2) nm. Ag₂SnAs₆Se₁₂ crystallizes in S. G. R m, the structure type of its own, a = 0.38124(2) nm, c = 3.9733(3) nm. Glass formation regions in the Cu₂Se – Ge(Sn)Se₂ – As₂Se₃ and Ag₂Se – SnSe₂ – As₂Se₃ systems were determined by quenching from 1073 K for the first time and the characteristic temperatures of the obtained vitreous samples were determined; the optical properties (spectral distribution of the absorption coefficient, temperature dependence of the absorption coefficient) and nonlinear optical properties of glasses (temperature dependence of the third harmonic generation (THG)) of the Cu₂Se – GeSe₂ – As₂Se₃ system were studied. On the basis of experimental data the peculiarities of the interaction of components and peculiarities of glass formation in the investigated systems Cu (Ag)₂Se – Ge(Sn)Se₂ – As₂Se₃ and related ones are determined, and also the peculiarities of the crystal structure of the investigated compounds are highlighted.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іващенко Інна Алімівна
2. Ivashchenko Inna Alimivna

Кваліфікація: 02.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Сектор науки:** Не застосовується**VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бабіжецький Володимир Станіславович
2. Babizhetskyy Volodymyr Stanislavovych

Кваліфікація: 02.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Сектор науки:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кохан Олександр Павлович
2. Kokhan Oleksandr Pavlovych

Кваліфікація: 02.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Каличак Ярослав Михайлович.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Каличак Ярослав Михайлович.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.